

«آیین‌نامه اجرایی تبصره (ع) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور»

شماره ۱۶۱۹۴/ت ۴۷ هـ

تاریخ ۱۳۷۳/۲/۲۱

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۱ بنا به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد بند «د» تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور، آیین‌نامه اجرایی تبصره مزبور را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- تا مبلغ سیصد میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع قرض‌الحسنه و در صورت عدم تکافو تا مبلغ هفتصد میلیارد (۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از سایر منابع سیستم بانکی کشور از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در اختیار بانک کشاورزی قرار می‌گیرد تا توسط بانک مذکور در جهت اهداف بخش کشاورزی و صنایع روستایی و دستی و صنایع و خدمات فنی و تولیدات ادوات و ماشین‌های کشاورزی در برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر افزایش تولیدات بخش مزبور به عنوان سرمایه در گردش در اختیار اعضا و شرکت‌های تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی روستایی عشایری، کشاورزی و منابع طبیعی و صیادی و دامی، پرورش دهندگان آبزیان، مرغداران، پرورش زنبور عسل و کرم ابریشم و تعاونی‌های تولیدی مشاع و تولیدی روستایی و عشایری، فرش بافان (صنایع فرش) و تعاونی‌های تولیدی وابسته به وزارت تعاون و سایر افرادی که در زمینه‌های فوق فعالیت می‌نمایند و شرکت‌های سهامی زراعی و سهامی ابریشم قرار گیرد.

تبصره - کسالات اساسی کشاورزی در جهت اهداف بخش کشاورزی شامل اعلام زیر:

مر باشد:

گندم، علوفه دامی (جو، ذرت دانه‌ای، شبدر برسيم، ذرت علوفه‌ای، اسپرس، سورگم و یونجه) پروتئین حیوانی (آبزیان، دام، طیور و شیر)، برنج، حبوبات پنبه، شکر، سیبزمینی، چوب، دانه‌های روغنی، چغندر قند، بذر و نهال اصلاح شده، تخم نوغان، ادوات و ماشین‌آلات کشاورزی، صیادی و دامی، داروهای دامی و سموم، اسپرم اصلاح شده، دان مرغ، کود، لاستیک و ادوات مورد نیاز ماشین‌آلات کشاورزی و پیله‌تر.

ماده ۲- توزیع اعتبارات موضوع تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور و سهم هریک از دستگاه‌های ذیربط به تفکیک منابع قرض‌الحسنه و سایر منابع سیستم بانکی به شرح جدول پیوست این آیین‌نامه تعیین می‌شود.

ماده ۳- دستگاه‌های تخصصی وابسته به

وزارتخانه‌های جهادسازندگی و کشاورزی و بخش‌های غیردولتی معرفی شده از سوی وزارتخانه‌های مذکور، موضوع بند (ب) تبصره ۴ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور، شرکت سهامی فرش ایران، اتحادیه فروشندگان و تعاونی‌های فرش تحت پوشش وزارت جهاد سازندگی، سازمان صنایع دستی ایران، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، بنیاد مستضعفان و جانبازان، ستاد رسیدگی به امور آزادگان، اتحادیه‌های تعاون روستایی، عشایری، صیادی و مرغداران، مکلفند تسهیلات اعتباری موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه را صرفاً در قالب برنامه اجرایی زمان‌بندی شده‌ای که با هماهنگی وزارتخانه‌ها، دستگاه‌های اجرایی و نهادهای ذیربط تهیه و به تایید سازمان برنامه و بودجه رسیده است، به مصرف برسانند. بانک کشاورزی وجوه لازم را در چارچوب برنامه مزبور در اختیار دستگاه‌های ذیربط قرار می‌دهد.

ماده ۴- سهم اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی معرفی شده از سوی وزارتخانه‌های کشاورزی و جهادسازندگی و همچنین دستگاه‌های تخصصی وابسته به وزارتخانه‌های مذکور حسب مورد توسط وزارتخانه‌های ذیربط تعیین و جهت استفاده از تسهیلات اعتباری موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه به بانک کشاورزی اعلام می‌شود.

تبصره ۱- اعتبار اختصاص یافته به بخش‌های غیردولتی معرفی شده از سوی وزارت جهادسازندگی و دستگاه‌های تخصصی وابسته به وزارت مذکور صرفاً جهت تهیه و تدارک اسپرم اصلاح شده، ادوات و ماشین‌آلات دامی و صیادی، داروهای دامی، سموم، دان مرغ و علوفه و

نهاده‌های مورد نیاز پرورش آبیان به مصرف می‌رسد.

تبصره ۲- اعتبار اختصاص یافته به بخش‌های غیردولتی معرفی شده از سوی وزارت کشاورزی و دستگاههای تخصصی وابسته به وزارت مذکور، صرفاً جهت تهیه و تدارک کلیه بذور و نهال‌های اصلاح شده، تخم نوغان، سموم، پیله تر، ادوات و ماشین آلات کشاورزی، کود و لاستیک و ادوات مورد نیاز ماشین آلات کشاورزی به مصرف می‌رسد.

تبصره ۳- در صورت عدم تامین نهاده‌ها و لوازم مذکور در تبصره‌های (۱) و (۲) ماده (۴) این آیین‌نامه توسط بخش خصوصی، قسمتی از اعتبارات در اختیار دستگاههای تخصصی وابسته به وزارتخانه‌های جهادسازندگی و کشاورزی قرار خواهد گرفت.

ماده ۵- شرکت سهامی فرش ایران، اتحادیه‌های فروشندگان و تعاونی‌های فرش تحت پوشش وزارت جهاد سازندگی، سازمان صنایع دستی، کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور، بنیاد شهید انقلاب اسلامی ایران، ستاد رسیدگی به امور آزادگان، بنیاد مستضعفان و جانبازان و شرکت‌های تعاونی تحت پوشش وزارت تعاون مکلفند از محل تسهیلات اعتباری اختصاص یافته به شرح مندرج در جدول پیوست این آیین‌نامه، مواد مورد نیاز و لازم صنعت قالی‌بافی را تهیه و در اختیار فرش‌بافان قرار دهند.

تبصره - واردات هرگونه ابریشم منوط به موافقت وزارت کشاورزی می‌باشد.

ماده ۶- کلیه اتحادیه‌های تعاون روستایی، عشایری، صیادی و مرغداران مکلفند تسهیلات اعتباری اختصاص یافته به شرح مندرج در جدول موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه را صرفاً جهت تهیه و تدارک عوامل تولید، به مصرف برسانند.

ماده ۷- استفاده کنندگان از تسهیلات تخصصی به شرکت‌های تحت پوشش وزارت تعاون صرفاً آن دسته از شرکت‌های

تعاونی تولیدی وابسته به وزارت مزبور می‌باشند که در زمینه‌های روستایی و کشاورزی، عشایری، منابع طبیعی، صیادی، دامی، مرغداری، پرورش زنبور عسل و کرم ابریشم، تولیدی مشاع و صنایع فرش فعالیت می‌نمایند.

ماده ۸- میزان تسهیلات اعتباری، مدت و نوع مصرف تسهیلات اعطایی به اعضا و شرکت‌های تعاونی روستایی و کشاورزی، عشایری، صیادی و پرورش آبیان، زراعی، دامی، پرورش زنبور عسل، مرغداری، منابع طبیعی، تعاونی‌های تولیدی مشاع و اتحادیه‌های آنها و همچنین شرکت‌های تعاونی تولیدی وابسته به وزات تعاون بانظر کمیته‌های مشترک اعتباری متشکل از نمایندگان بانک کشاورزی و دستگاههای ذیربط تعیین می‌شود.

تبصره - تسهیلات اعتباری منظور شده در تبصره (۱) زیر جدول پیوست این آیین‌نامه که با معرفی وزارت جهادسازندگی و هماهنگی سازمان مرکزی تعاون روستایی از طریق بانک کشاورزی در اختیار اعضای شرکت‌های

تعاونی روستایی و کشاورزی واقع در حوزه عمل آنها قرار می‌گیرد، صرفاً برای صنایع روستایی و افزایش تولیدات دامی به مصرف می‌رسد. وزارت جهادسازندگی مکلف است قبل از معرفی اعضای مزبور به بانک کشاورزی در خصوص اینکه افراد مشمول از بابت اعتبارات تبصره (۴) قانون بودجه سنوات گذشته به بانک کشاورزی یا شرکت تعاونی روستایی و کشاورزی بدهی سررسید شده ندارند و ضمناً به طریق دیگری از تسهیلات مربوط به تبصره مزبور در سال جاری استفاده ننموده‌اند، تحقیقات لازم را انجام دهد.

ماده ۹- تسهیلات اعتبارات مربوط به اعضای تعاونی‌های تولیدی مشاع از طریق سازمان امور اراضی غیرشهری و براساس اهداف تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور و با معرفی هیاتهای هفت نفره در مراکز استان‌ها، پرداخت می‌شود. سازمان امور اراضی غیرشهری موظف است صورت تفکیک اعتبارات استانی را تهیه و به بانک کشاورزی اعلام نماید. اعطای تسهیلات در مناطق محروم که توسط هیاتهای هفت نفره، زمین واگذار شده و کشت غالب آن مناطق «صیفی» می‌باشد از طرف هیاتهای مذکور بلامانع است.

ماده ۱۰- تصویب و پرداخت تسهیلات به اعضا و شرکت‌های تعاونی روستایی و کشاورزی، صیادی، پرورش آبیان، عشایری، تعاونی‌های تولیدی وابسته به وزارت تعاون، تولیدی مشاع، زراعی و همچنین سازمان‌ها و دستگاههای مندرج در جدول پیوست این آیین‌نامه منوط به تعیین تکلیف بدهی‌های قبلی و نداشتن بدهی سررسید شده از بابت تبصره (۴) قانون بودجه سنوات گذشته به بانک کشاورزی می‌باشد. دستگاههای ذیربط مکلفند همکاری‌های لازم را درخصوص تعیین تکلیف و وصول مطالبات مستقیم بانک کشاورزی از اشخاص متقاضی استفاده از این تسهیلات معمول دارند. اعطای هرگونه تسهیلات توسط بانک کشاورزی منوط به حصول اطمینان از بازگشت به موقع تسهیلات

پرداختی سنوات گذشته این ماده می‌باشد.

ماده ۱۱- مدت بازپرداخت تسهیلات اعطایی موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه با توجه به شرایط و نوع مصرف حداکثر یک سال از تاریخ انعقاد قرارداد می‌باشد.

ماده ۱۲- حداکثر تسهیلات پرداختی به شرکت‌های تعاونی روستایی و کشاورزی، صیادی، پرورش آبزیان، عشایری، زراعی و شرکت‌های تعاونی وابسته به وزارت تعاون تا پنجاه برابر سرمایه ثبت شده و ذخیره قانونی آنها تعیین می‌شود.

ماده ۱۳- حداکثر تسهیلات اعتباری قابل پرداخت به هر یک از اعضای شرکت‌های تعاونی مندرج در جدول پیوست این آیین‌نامه از محل قرض الحسنه تا پانصد هزار (۵۰۰/۰۰۰) ریال و از محل سایر منابع تا هشتصد هزار (۸۰۰/۰۰۰) ریال خواهد بود.

ماده ۱۴- شرکت‌های تعاونی موضوع این آیین‌نامه می‌توانند حداکثر یک درصد (۱٪) تسهیلات را نسبت به مدت آن به عنوان کارمزد بابت تامین هزینه‌های توزیع اعتبار و سایر خدمات از دریافت‌کننده تسهیلات اخذ نمایند. شرکت‌های تعاونی روستایی و کشاورزی تحت پوشش سازمان مرکزی تعاون روستایی با توجه به خدمات ارائه شده از سوی سازمان مذکور، پنجاه درصد (۵۰٪) کارمزد فوق را در اختیار سازمان مزبور قرار می‌دهند و شرکت‌های تعاونی روستایی و کشاورزی سهم سازمان مزبور را از این بابت وصول و به حساب درآمد آن سازمان منظور می‌کنند.

تبصره - سازمان مرکزی تعاون روستایی موظف است گزارش توجیهی مصرف کارمزد موضوع این ماده را حداکثر تا پایان شهریور ماه سال بعد از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به هیات وزیران و سازمان برنامه و بودجه ارائه نماید.

ماده ۱۵- افراد غیرعضو که در زمینه‌های کشاورزی و روستایی، عشایری، منابع طبیعی، صیادی، پرورش آبزیان، دامی، مرغداری، پرورش زنبور عسل و کرم ابریشم، تولیدی مشاع و صنایع فرش فعالیت می‌نمایند می‌توانند

در چارچوب ضوابط این آیین‌نامه از تسهیلات تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور استفاده نمایند.

ماده ۱۶- در اجرای بند «الف» تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور، مسئولیت پرداخت و وصول تسهیلات اعطایی به شرکت‌های تعاونی روستایی و کشاورزی، صیادی، پرورش آبزیان، عشایری، دامی، پرورش زنبور عسل، مرغداری، منابع طبیعی، زراعی و تعاونی‌های تولیدی مشاع و تعاونی‌های تولیدی وابسته به وزارت تعاون و اعضای آنها و کلیه دستگاه‌های مندرج در جدول پیوست این آیین‌نامه و همچنین پرداخت خسارت تاخیر تادیه بدهی، به عهده شرکت‌ها و اتحادیه‌ها و دستگاه‌های استفاده‌کننده می‌باشد و حصول اطمینان و نظارت بر مصرف و تضمین بازپرداخت متضامناً به عهده بانک کشاورزی و حسب مورد وزارتخانه‌های جهاد سازندگی، کشاورزی، تعاون، شرکت سهامی فرش ایران سازمان صنایع دستی، سازمان مرکزی تعاون روستایی، سازمان امور عشایر، شرکت سهامی شیلات ایران، سازمان امور اراضی غیرشهری، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور، بنیاد شهید انقلاب اسلامی بنیاد مستضعفان و جانبازان و ستاد رسیدگی به امور آزادگان کشور می‌باشد.

تبصره - اعطای تسهیلات و همچنین بازپرداخت تسهیلات اعطایی به افراد حقیقی و حقوقی غیردولتی معرفی شده از سوی وزارتخانه‌های جهادسازندگی و کشاورزی موضوع بند «ب» تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور در چارچوب ضوابط جاری مورد عمل بانک کشاورزی صورت خواهد پذیرفت.

ماده ۱۷- کلیه دستگاه‌های ذیربط مکلفند گزارش مشروح و کامل عملکرد مربوط به تسهیلات پرداختی و وصولی‌ها را در پایان ماه‌های شهریور، آذر و اسفند سال ۱۳۷۳ به بانک کشاورزی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه ارائه

نمایند. توزیع اعتبار جدید منوط به تایید گزارش عملکرد مذکور توسط بانک کشاورزی و ارائه آن به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تایید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. بانک کشاورزی موظف است بر اجرای عملیات موضوع این آیین‌نامه کنترل و نظارت‌های فنی لازم را توسط کارشناسان خود، اعمال نماید.

تبصره - بانک کشاورزی مکلف است گزارش عملکرد سالیانه مربوط به تبصره (۴) قانون بودجه را تا پایان شهریورماه سال بعد تهیه و به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه ارائه نماید.

ماده ۱۸- کلیه دستگاه‌های اجرایی مشمول این آیین‌نامه موظفند میزان اعتبارات غیرقابل جذب خود را حداکثر تا پایان دی ماه سال ۱۳۷۳ به بانک کشاورزی اعلام دارند تا در صورت لزوم پس از موافقت مشترک دستگاه‌های ذیربط و سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حداکثر تا تاریخ (۱۵) بهمن‌ماه همان سال در اختیار سایر واحدهای متقاضی استفاده‌کننده موضوع این آیین‌نامه قرار گیرد.

ماده ۱۹- در اجرای بند «الف» تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور سازمان برنامه و بودجه تعهد و تضمین می‌نماید که در صورت عدم واریز مطالبات بانک‌های تجاری تامین‌کننده اعتبارات مورد نیاز بانک کشاورزی، مانده بدهی بانک کشاورزی به بانک‌های تجاری در اجرای تبصره (۴) قانون بودجه راه اعم از اصل و هزینه‌های مربوط، با اعلام و تشخیص بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در لایحه بودجه سال بعد پیشنهاد و منظور نماید تا با عاملیت بانک مرکزی در اختیار بانک‌های تجاری تامین‌کننده قرض الحسنه و سایر تسهیلات قرار گیرد!

تبصره - تضمین مذکور نافذ و وظایف بانک کشاورزی در مورد وصول مطالبات ناشی از اعطای تسهیلات موضوع این آیین‌نامه نخواهد بود و بانک کشاورزی مکلف است کلیه اقدامات قانونی لازم را برای وصول مطالبات

دستگاه استفاده کننده	بند والف												بند وب	بند وج	جمع		
	کشاورزی و روستایی		عشایری		صیادی		امور زراعی		تعاونی‌های تولیدی		شرکت‌های تعاونی					موارد مصرف موضوع بند ب نمره ۲۰ قانون بودجه	نهی و تدارک مواد لازم برای کارگاه‌های فابری
	سایر منابع	امراض الحسنه	سایر منابع	امراض الحسنه	سایر منابع	امراض الحسنه	سایر منابع	امراض الحسنه	سایر منابع	امراض الحسنه	سایر منابع	امراض الحسنه					
شرکت‌های تعاونی و اعضای آنها	۱۳۴/۵	۱۱۵	۱۵	۱۲	۷/۵	۶/۵	۲	۷	۸	۱۲	۶	۱۳			۳۳۸/۵		
بخش‌های دولتی و غیردولتی استفاده کننده با معرفی وزارت کشاورزی													۶۲	۲۳۵	۲۹۷		
بخش‌های دولتی و غیردولتی استفاده کننده با معرفی وزارت جهاد، سازندگی													۹۴	۲۹			
شرکت سهامی فرش ایران													۵	۱۵	۲۰		
اتحادیه فروشندگان و تعاونی‌های فرش تحت پوشش جهاد													۱۲	۹۸	۱۱۰		
سازمان صنایع دستی ایران													۵	۲۵	۳۰		
کمیته امداد امام خمینی													۴	۱۶	۲۰		
سازمان بهزیستی													۴	۱۶	۲۰		
بنیاد شهید انقلاب اسلامی													۲	۱۸	۲۰		
بنیاد مستضعفان و جانبازان													۲	۱۸	۲۰		
ستاد رسیدگی به امور آزادگان													۲	۱۸	۲۰		
شرکت‌های تعاونی فرش بافان با معرفی وزارت تعاون													۵	۴۵	۵۰		
غیر عضو														۱/۵	۱/۵		
جمع	۱۳۴/۵	۱۱۵	۱۵	۱۲	۷/۵	۶/۵	۲	۷	۸	۱۲	۶	۱۳	۷۶	۲۶۶	۱۰۰۰		

* تبصره یک - از محل تسهیلات مربوط به اعضاء و شرکت‌های تعاونی روستایی و کشاورزی مبلغ ده (۱۰) میلیارد ریال (۵ میلیارد ریال فرصت‌الحسنه و ۵ میلیارد ریال سایر منابع) با معرفی وزارت جهاد سازندگی و حداکثر مبلغ چهار (۴) میلیارد ریال (۲ میلیارد ریال فرصت‌الحسنه و ۲ میلیارد ریال سایر منابع) به اعضای شرکت‌های تعاونی کشاورزی زنبورداری، دامی، صنایع طبیعی و پرورش آبزیان و مبلغ (۱/۵) میلیارد ریال فرصت‌الحسنه به شرکت‌های تعاونی مرغداری پرداخت می‌شود.

** تبصره دو - مبلغ پنجاه و سه (۵۳) میلیارد ریال (۸ میلیارد ریال فرصت‌الحسنه و ۴۵ میلیارد ریال سایر منابع) از تسهیلات مزبور به اتحادیه‌های تعاون روستایی و اتحادیه‌های تعاونی مرغداران اختصاص دارد.

سررسید و برطبق ضوابط مورد عمل بانک کشاورزی و مقررات موضوع این آیین‌نامه قابل تمدید می‌باشد.
تبصره - مهلت بازپرداخت حداکثر ده درصد (۱۰٪) از تسهیلات توزیع شده بین اعضا و شرکت‌های تعاونی و اتحادیه‌های مذکور در این ماده قابل تمدید می‌باشد، مشروط بر اینکه مجموع تسهیلات اعطایی و تمدیدی از مبلغ اختصاص یافته به هریک از آنها به شرح مندرج در جدول پیوست این آیین‌نامه تجاوز ننماید و در مجموع تسهیلات اعطایی سنواتی از کل اعتبار سال جاری بیشتر نباشد.

حسن حبیبی
معاون اول رییس جمهور

سوانح قهری بازپرداخت تسهیلات اعطایی به اعضا و شرکت‌های تعاونی روستایی و کشاورزی، عشایری، صیادی، پرورش آبزیان، پرورش زنبور عسل، دامی، زراعی، مرغداری، منابع طبیعی، تعاونی‌های تولیدی، مشاع، تعاونی‌های تولیدی وابسته به وزارت تعاون و اتحادیه‌های آنها، اتحادیه فروشندگان و تعاونی‌های فرش تحت پوشش جهاد سازندگی در موعد مقرر میسر نباشد، مهلت بازپرداخت به تشخیص کمیته‌های مشترک اعتباری مشکل از نمایندگان بانک کشاورزی و دستگاه مربوط و حسب مورد سایر دستگاهها پس از تایید مشترک بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه بودجه حداکثر برای مدت یک سال از تاریخ

مذکور به عمل آورد.
ماده ۲۰ - بانک کشاورزی تسهیلات اعتباری موضوع ماده (۱) این آیین‌نامه را به صورت سرمایه در گردش، در اختیار کلیه واحدهای مذکور در این آیین‌نامه قرار می‌دهد. واحدهای استفاده کننده از این تسهیلات موظفند قبل از سررسید مقرر نسبت به بازپرداخت تسهیلات اعتباری دریافتی، به حسابی که از طرف بانک کشاورزی اعلام می‌شود اقدام نمایند.

ماده ۲۱ - مصرف وام دریافتی در غیر موارد مصرح در این آیین‌نامه در حکم تصرف غیرقانونی در وجه عمومی محسوب می‌شود.
ماده ۲۲ - در مواردی که به علت بروز